

Persbericht FRA
Wenen, 11 juni 2020

COVID-19 onderstreept het belang van een krachtige bescherming van de grondrechten

De aanzienlijke vooruitgang die in de loop van de jaren is geboekt wordt steeds verder ondergraven door toenemende onverdraagzaamheid en aanvallen op de grondrechten van mensen. Dit is een van de bevindingen in het verslag over de grondrechten voor 2020 van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA). Nu Europa begint te herstellen van de COVID-19-pandemie, zien we dat bestaande ongelijkheden toenemen en de sociale cohesie wordt bedreigd.

"De COVID-19-pandemie heeft ingrijpende gevolgen gehad voor de grondrechten van iedereen in de EU, en dat zal zo blijven. Hardnekkige ongelijkheden, intimidatie en vooroordelen zullen naar alle waarschijnlijkheid verergeren," aldus FRA-directeur [Michael O'Flaherty](#). "Overheden moeten voorzien in een planning voor het 'nieuwe normaal' om te zorgen voor een eerlijke en rechtvaardige samenleving waarin iedereen met waardigheid wordt behandeld en niemand achterblijft."

In het [Verslag over de grondrechten 2020](#) wordt ingegaan op de ontwikkelingen en de tekortkomingen in de bescherming van de grondrechten in de EU in het afgelopen jaar. In het [focushoofdstuk](#) wordt belicht hoe het Handvest van de grondrechten van de EU zichtbaarder is geworden en de aanzet heeft gegeven tot een nieuwe grondrechtencultuur op EU-niveau. Op nationaal niveau blijven de kennis en het gebruik van het Handvest echter beperkt, hoewel het al tien jaar wettelijk bindend is. De gepresenteerde inzichten zullen anderen, waaronder overheden, hopelijk aanmoedigen zich dit geweldige instrument eigen te maken – en zich er volledig achter te stellen zodat het echt verandering kan brengen in mensenlevens.

Andere belangrijke kwesties die aan bod komen:

- De eerbiediging van de **grondrechten aan de grenzen** is een van de belangrijkste uitdagingen gebleven op het gebied van de mensenrechten in de EU. Er kwamen migranten om op zee; anderen hadden te maken met geweld en zogenaamde "push-backs" bij landgrenzen. Vanuit sommige lidstaten kwamen bedreigingen tegen humanitaire reddingsschepen. Elders werden migranten nog steeds geconfronteerd met overbezette opvangfaciliteiten en dakloosheid. Ook de detentie van kinderen, waaronder niet-begeleide kinderen zonder volwassenen om hen te helpen, is toegenomen.
 - De lidstaten moeten dringend een einde maken aan deze schendingen van de grondrechten en doeltreffende maatregelen ontwikkelen ter bescherming van de rechten van kinderen, met name niet-begeleide minderjarigen.
- De kinderarmoedecijfers in de EU zijn licht verbeterd. Desondanks loopt nog altijd één op de vier kinderen het **risico op armoede**. Dit betekent dat er kinderen zijn die met honger naar bed gaan en in slechte omstandigheden leven, met negatieve gevolgen voor hun gezondheid en onderwijs. Voor kinderen met buitenlandse ouders is dit cijfer zelfs vier op de tien. Voor kinderen in eenoudergezinnen is dit één op de drie.
 - De EU moet haar Europese kindergarantieregeling vaststellen met duidelijke doelstellingen en voldoende financiering om kinderarmoede terug te dringen.
- Overheden en ondernemingen willen graag de potentiële voordelen van **kunstmatige intelligentie (AI)** benutten. Overwegingen inzake ethiek en grondrechten beginnen vorm te krijgen nu de Europese Commissie en de Raad van Europa hier richtsnoeren en wetten voor opstellen.
 - De EU en de lidstaten moeten ervoor zorgen dat in toekomstige regelgeving transparante en grondige beoordelingen worden opgenomen van het effect van het gebruik van AI op grondrechten, en dat tevens wordt voorzien in onafhankelijke toezichthoudende instanties.

Het verslag geeft een samenvatting en een analyse van belangrijke ontwikkelingen op het vlak van de mensenrechten in de EU in 2019. Het bevat [voorstellen voor maatregelen](#) met betrekking tot het Handvest van de grondrechten van de EU en de toepassing ervan door de lidstaten; gelijkheid en non-discriminatie; racisme en daarmee samenhangende onverdraagzaamheid; integratie van Roma; asiel, grenzen en migratie; de informatiemaatschappij, privacy en gegevensbescherming; rechten van het kind; toegang tot de rechter; en de tenuitvoerlegging van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.

Neem voor meer informatie contact op met: media@fra.europa.eu / Tel.:
+43 1 580 30 653